

Thuật ngữ "điều kiện sách" xuất phát từ pháp quy hành chính, tài chính của nước Pháp - Có nghĩa là mọi kế ước đấu thầu đều phải căn cứ vào những quy định trước gọi là **Sách điều khoản và điều kiện tổng quát** (Cahier des clauses et Conditions générales), trong đó, ấn định những điều kiện và nguyên tắc chung giữa hai bên kết ước giao thầu và nhận thầu.

Ngoài ra, còn có những quy tắc chung có tính cách kỹ thuật, và những quy tắc riêng dành cho mỗi loại công ứng, để ấn định một cách tường tận mục tiêu của kế ước giao thầu.

Dưới đây, chúng ta sẽ phân tích loại điều kiện sách kèm theo kế ước công tác xây dựng cơ sở hạ tầng, như làm nhà cửa, tu bổ đường sá, cầu cống...

I. SÁCH ĐIỀU KHOẢN VÀ ĐIỀU KIỆN TỔNG QUÁT

+ Lúc ký kết giao thầu, cơ quan hữu trách chỉ tham chiếu trên giao ước rằng điều kiện sách tổng quát được áp dụng, đính kèm theo kế ước giao thầu, khỏi phải ghi lại trên kế ước các điều khoản nội dung đã ghi trong điều kiện sách.

+ Nội dung phần đầu Sách điều khoản nhắc lại việc áp dụng luật lệ tổng quát về lao động, an ninh quốc gia, sở hữu công nghệ, quy định về môi trường, giới hạn và quy hoạch đất đai, thẩm quyền của nhà chức trách và cách giải quyết khi có tranh chấp, chọn trọng tài quốc tế hay trọng tài trong nước...v.v.

+ Tiếp theo, là những điều khoản liên quan đến người dự thầu như:

- Là pháp nhân, thể nhân Việt Nam hay nhà thầu ngoại quốc.

- Những điều kiện dành riêng cho nhà thầu trong nước, điều kiện đối với nhà thầu nước ngoài tham gia đấu thầu.

- Những vấn đề liên quan đến pháp lý đấu thầu: tình trạng phá sản, bị loại trừ vĩnh viễn hay tạm thời ra ngoài các cuộc đấu thầu, tư pháp lý lịch của nhà thầu.

- Nơi cư trú chính thức của nhà thầu.

- Những điều kiện bảo đảm và ký quỹ.

+ Trường hợp chuyển nhượng quyền thầu, cần có sự chấp thuận 2 bên.

+ Người tham gia đấu thầu phải hội đủ một số điều kiện do pháp nhân gọi thầu quy định.

+ Tại một số nước, chính phủ đòi hỏi nhà thầu những điều kiện chặt chẽ về khả năng kỹ thuật, khả năng tài chính. Tại Thụy Sĩ có những kỳ thi chuyên nghiệp dành riêng cho thầu khoán.

+ Những điều kiện trong việc thi hành công tác thầu xây dựng:

- Cấm không cho nhượng lại công tác đã thầu, khi chưa có chính phủ ưng

ĐIỀU KIỆN SÁCH KÈM THEO KHẾ ƯỚC ĐẤU THẦU

Luật Gia NGỖ NGỌC BỬU

thuận.

- Thi hành theo lệnh của chánh kỹ sư hoặc kiến trúc sư trưởng về tính năng kỹ thuật, thời khóa biểu xây dựng công trình.

- Tuân theo những luật lệ về giám sát công trường, lựa chọn cai thầu, giám xưởng, tuyển thợ và trả lương cho họ, về tai nạn lao động cùng cách xử lý, về lựa chọn hầm đá để khai thác cung cấp cho công trình, về tính chất của những vật tư sử dụng, về cách phá hủy những công trình cũ, về những vật liệu tìm được trong khi đào đất...v.v.

+ Những trường hợp thay đổi điều kiện thi hành công tác; cách trả tiền những công tác không dự trù trong điều kiện sách, trường hợp thay đổi tính chất công tác, trường hợp thay đổi giá cả...

+ Những điều kiện trả tiền công tác làm xong, được nghiệm thu.

+ Cuối cùng, Sách điều kiện tổng quát còn đề cập đến trường hợp tranh tụng và những chế tài.

II. SÁCH ĐIỀU KIỆN CHUNG

(Cahier des prescriptions communes):

Thông thường, Bộ công chánh còn thiết lập những điều kiện sách chung cho từng công tác. Ví dụ, trong điều kiện sách chung về công tác xây cất, thường quy định những điều kiện sau đây:

1. Điều kiện, phẩm chất và cách sửa soạn vật liệu xây dựng

- Đất dùng phải là loại đất không có đá, không có rễ cây và cỏ dính vào.

- Đá sỏi, sạn phải được lấy tại nơi ấn định trước, kích cỡ tối đa và tối thiểu, cách thức đo lường những vật liệu ấy.

- Những vật tư xây dựng như xi-măng, sắt, chì, kẽm, thiếc, bù lon, đinh, vôi, ống, nhựa, sơn, ma-tít... đặc

điểm cùng cách kiểm soát những vật tư nói trên.

2. Điều kiện về kỹ thuật thi hành công tác

- Quy định cách đóng cừ, cách đào đất, cách triệt hạ cây cối, đào rễ cây, cách đắp đập, làm đường, cống rãnh, trồng cỏ, lát đá.

- Cách thức đào móng nền nhà, cách trộn vôi, trộn xi măng, trộn bê tông, xây móng, tô vôi, xây vòng cung, đúc nền bằng xi măng, lát đá ca rô, lát gạch bông, làm tường nhà, sơn...v.v.

3. Điều kiện về trả tiền

Việc trả tiền được tính theo thước khối đào móng, đổ đất, đào đất; hay tính theo thước vuông tô vôi, xây tường...

4. Điều kiện về thiết lập nhà xưởng phục vụ công trình

Bảo đảm an toàn tránh tai nạn, hệ thống cùng cách bảo quản vật liệu để khỏi bị mất trộm, phương án phòng cháy chữa cháy...

III. SÁCH ĐIỀU KIỆN RIÊNG

(Cahier des prescriptions spéciales):

+ Chính phủ hay pháp nhân gọi thầu thường ước lượng công tác bằng một bản chiết tính dự trù. Chính phủ có thể đặt một giá tổng quát cho toàn thể công tác trong kế ước khoán thầu.

Khế ước khoán có thể có nhiều loại:

- Khế ước khoán tuyệt đối (Lump sum contract), có nội dung không thể nào thay đổi gì trong hồ sơ thầu khi đã được chấp thuận.

- Khế ước khoán với tổng giá (Bill of quantities contract):

Trong đó có thể dự trù để tính phần thêm bớt, khi có những sự thay đổi do chính phủ quyết định. Nhà thầu phải kèm theo đơn thầu một bản kê khai giá đơn vị.

Khế ước khoán này tương tự như 1 loại khế ước khác gọi là khế ước với bản kê khai giá (schedule contract): theo khế ước này, chỉ có giá đơn vị từng loại công tác được ấn định một cách bất di dịch, số lượng công tác thì không được ấn định rõ rệt.

- Điều kiện sách riêng còn ghi rõ mục đích của công tác, mô tả công tác, trị giá công tác, phẩm chất vật liệu, tiền ký quỹ thuế, tiền phạt, tiền thưởng, tiền bảo đảm, cách trả tiền và thời hạn bảo đảm.

Trên đây là những điểm chính yếu trong điều kiện sách, Sách điều kiện chung và Sách điều kiện riêng được quy định trước để đính kèm theo kế ước đấu thầu, dùng làm căn cứ và có tính pháp luật, trong đấu thầu xây dựng công trình, nhà cửa, công thự, hạ tầng cơ sở...v.v.

Điều kiện sách được lập trước để các bên cùng tham khảo trước khi tổ chức đấu thầu công khai hoặc hạn chế, tùy theo quy định của pháp nhân hành chính đứng ra gọi thầu.